

SZÉKELY-UDVARHELY

1848-AS FÜGGETLENSÉGI POLITIKAI SZÉKELY ÚJSÁG

Megjelen hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési ára helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán
küldve: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér.
Külföldre egész évre 12 K. — M. kir. postatakarékpénztári csekk-
és kliring 10,489. sz. — — — Helyközi telefon 15. sz.
Mindenféle díjak Székelyudvarhelyt előre fizetendők.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

BETEGH PÁL

LAPTULAJDOMOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca
31. szám, hova az előfizetések, kéziratok és hirdetések küldendők.
Kéziratokat vissza nem adunk. — Hivatalos hirdetések 100 szög
szavankint 6, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet cm
8 fillér; többszöri közlésnél 6 fillér. — Nyílt-tér sora 1 korona

A székely erdők rabsága.

Irtta: Dr. Nagy György.

— A „Székely-Udvarhely” eredeti közlése —

Hódmezővásárhely, 1913. február hó.

Az erőszak kigyilkolhatott a csik-szentmártoni kerületből, de szivemből nem ölhette ki a fajom, a székelység iránt érzett igaz szeretetemet. Innen, Hódmezővásárhelyről, a nagy magyar Alföld szívéből is gyermeki szeretettel gondolkodom a Székelyföldre.

A napokban a csikszeredai kir. törvényszék előtt védtem egyik barátomat, az igazságnak egyik fanatikus harcosát s a Székelyföldön tartózkodásom idejét felhasználtam arra, hogy csikmegyei és háromszéki egyei barátaimat meglátogassam.

Lázadó keserűséggel beszélünk a Tisza — Lukács-féle rémuralomról. Sőhajos szavak szállottak el, hogy a székelység között is hanyatlóba a régi, kuruc becsület s a pénz és a pálinka „müngővő” sülyesztett sok szittya-ivadékok.

Az országos politikai kérdésekről való keserű megemlékezés után mindenütt felhangzott a panasz, hogy az erdők felszabadításáért indított mozgalom is abban maradt, pedig e mozgalom sikere a székelység gazdasági megújulását jelentené.

Többen kértek, hogy a mozgalom régi vezetőivel: báró Orbán Ottóval és Betegh Pállal indítsunk új küzdelmet a „fafinancok” ellen.

A koalíció alatt Darányi Ignác, az akkori földmivelésügyi miniszter megígérte az erdőtörvény revízióját. Mezőssy Bélával, az akkori államtitkárral beutaztuk a Székelyföldet; közvetlen bizonyítékokat szerzett panaszunk jogos, igazságos voltáról.

Emlékezem, hogy az államtitkár kíséretében ott volt Kazy József miniszteri tanácsos, ki azóta földmivelésügyi államtitkár lett s ő is többször kifejezést adott előttem annak, hogy változtatni kell az erdőtörvény elavult, fonák rendelkezéseiben.

A mostani kormánytól nem kérünk semmit. A székelység nem szabad annyira lealacsonyodjék, hogy a Lukácsék bünbandájával szóba álljon.

De igenis szervezkednünk kell a jövőre. A székelyföldi országgyűlési képviselőválasztások egyik jelszavává kell tenni az erdők felszabadítását!

Ki kell dolgoznunk egy egységes és részletes programot, melynek alapján az erdőtörvény revízióját minden vonalon teljes erővel követelhesük. Jelszavunk kell, hogy legyen: a székely erdők a székelyeké!...

Nagyon találóan jegyezte meg egyik, a Székelyföldet beutazó barátom, hogy mindenütt látta a tiltó felírást:

„Véderdő”, de sehol sem látta megvédve magát a népet, Magyarország napkeleti őrségét, a székelységet...

Az erdő-kérdéssel elválaszthatatlanul egybe függ a legelők ügye. A legelő az állattenyésztéssel. Az állattenyésztés a földmiveléssel. A földmivelés a mindennapi kenyérrel.

Ki a Székelyföldön okosan, szeretettel oldja meg az erdő-kérdést, e megoldással azt a kulcsot teremti meg, amellyel a gyász, az elhagyottság, a koldusság siralomvölgyében élő székelység kinyílhatja a maga jobb jövődjének bezárt kapuit.

Kolozsvárt a kilencvenes években volt egy Samu nevű ártalmatlan bolond, ki mindent, mi keze ügyébe akadt a vízbe dobott azzal a mondással:

— Csuka legyen belőled!

A fafinancok bölcsessége abban merül ki, hogy a hol egy talpalattnyi erdőt látnak, arra rögtön ráparancsolnak:

— Véderdő legyen belőled!

Nekik így kényelmesebb! Nem kell vágási területeket kijelölni; nem kell a legeltetés kérdésével foglalkozniok.

A Székelyföldön majdnem minden véderdő egy-egy vádlevél az erdészeti hatóságok ellen. A lábón való elrothadásra kárhóztatott fák e vádlevél nagy, bus betűi

Ki e vádlevélből olvasni tud, annak nem kell megmagyarázni a székelység pusztulásának okait.

Hiszen szép dolog, ha valaki hiszterikus szerelemmel szereti a fát, de az ilyen legjobban tenné, ha felkötné magát szerelme tárgyára.

Mi a népet szeretjük. Okos intézkedésekkel, melyek számolnak az éghajlattal, talajviszonyokkal, az erdőt is értékesebbé lehet növelni, az embereknek jogos igényeit is ki lehet elégíteni.

Az a memorandum, melyet a nagy székely küldöttség 1907-ben átadott a földmivelésügyi miniszternek gazdag tapasztalati tudással jelöli meg a teendő intézkedéseket.

Az erdő-mozgalom abbanmaradásában hibás maga a székelység is. Legtöbb helyen olyan képviselőt választottak, aki addig csak hírből ismerte a Székelyföldet, aki előtt csak az az erdő kedves, melyből panamázni lehet...

Ki kellene nyomozni a székelyföldi munkapárti képviselők névsorát s mindenik névnél megírni, hogy gaz-

dája hogyan jutott székely mandátumhoz. S alája kinyomatni azoknak a választóknak neveit, kik a mandátumot szállították.

Mit törődnek a székelységgel azok a munkapárti banditák, kik az egész ország alkotmányát összetörték, kik most egy választójogi merénnyel örökössé akarják tenni a bűnnek, a sötétségnek rémuralmát.

Mi, akik idegen helyekre kerültünk székely otthonunkból; mi érezzük legjobban annak gyalázatát, hogy véreink a választáskor eladták magukat s népképviselők helyett Tisza-pecéreket tüntettek ki bizalmukkal.

Eddig bárhol büszkén, felemelt fejjel hirdethettük, hogy székelyek vagyunk, most aggódva várjuk a megsegényítő kérdést: „Miért választott a székelység annyi munkapárti képviselőt!?”...

Tiszta tudatában vagyok annak, hogy nehéz, fáradtságos munka lesz fellendíteni az erdőkérdés lehanyagolt mozgalmát, de tudom azt is, hogy e kérdés becsületes megoldása nélkül nem lehet megteremteni a székelység erkölcsi megújulását.

A mindenéből „kiferesztett” székelynek elernyedtsége volt egyik oka a politikai lecsúszásnak.

A szabaddá tett erdőkkel a becsületes megélhetésnek új utjai nyílnának s ez utakon át egy tisztultabb erkölcsi világnézetbe jutna a székelység. Oda, hol a meggyőződés szavát nem némitja el a Judás-pénz csengése, hol a hazaszeretet lelke nem fulladhat bele a potya-pálinkába.

Én ebből a magas, etikai szempontból nézem az erdőtörvény revíziójának a kérdését.

Egy dodonai jóslat azt tanította az athéneieknek, hogy csak fával győzhetnek a perzsák serege ellen. A bölcsék úgy fejtették meg a jóslatot, hogy fára, hajóra kell szállani s tengeren kell megvívni a csatát. A jóslat beteljesedett...

Én nem jósolok. Republikánus embernek nem való a prófétaság. Meggyőződéssel állítom, hogy a székelység is csak tával tudja kiküzdeni jobb jövőjét.

Fel kell szabadítani tehát az erdőt. A székely erdők legyenek a székelyeké! Ugy legyen!

Somogyi betörők
a Székelyföldön.

Megszöktek a rendőri őrszobából.

(Saj. tud.) Valószínűleg a csiki erdők millióinak híre csalta mifelénk Somogyvármegye Gölle kisközségéből azt két a pénzszomjas notorius betörőt, kiket Vasláb állomásán a napokban letartóztattak a csendőrk. Lakatos-Sztojka János és Lakatos-Sztojka

György cigányok ezek a Somogyból ide lerándult gonosztevők. Bejárták Szlavóniát, Magyarország több faluját és mostanában a Székelyföld s különösen Csikvármegye egyes községeit kutatták fel haramiához találó melegséggel.

Csiktaplocán, Szépvízen és Csicsón történt garázdálkodásuk után, a mádefelvi vasutállomáson vonatra ültek, hogy Gyergyón átevezzenek. Utközben Vaslábban aztán a csendőrség leszállította őket és kegyes pártfogásába vette.

A cigányok Parajd községben és Székelyudvarhelyt is követték el betöréseket. Egy őrmester és két csendőr kíséretében tehát körutra jöttek Csikból Székelyudvarhelyre; megjárván az utat Parajdig és vissza.

E hó 20-án este érkeztek Székelyudvarhelyre és éjjeli szállásra a székelyudvarhelyi rendőrség őrszobájába huzódtak meg.

Otthonos kényelembe helyezkedtek a jó meleg őrszobában. Levették felső ruhájukat, lehúzták lábbelijöket; szóval úgy mutatták, mintha a világon nekik lenne a legjobb dolguk. Fel sem vették, hogy kezükön ott szorongott a csendőr-bilincs.

A betörők inellé egyik szuronyos csendőr volt örnek kirendelve — a kísérek közül. Ez a hosszú, napok óta tartó uttól kifáradt, összetörődött ember — szuronyos fegyverét kezében tartva — ülésben addig figyelte a gonosztevőket, míg elszunnyadt...

Egyéb sem kellett a ravasz cigányoknak, úgy, ahogyan voltak: ingesen, mezíten lábakkal és hajadon fővel, szép csendesen az őrszobából kiosontak s a 12—15 Celsius fokos hideg éjszakában kereket oldottak.

Dr. Mezey Ödön orvos lakása felé menekültek. A kerten átugrottak s ott a bilincseket leszedve magukról, a Nagyküküllő folyón, a gáton átszöktek és nyomtalanul eltűntek.

A megrémült csendőr és a rendőrség emberei természetesen azonnal üldözöbe vették a gonosztevőket, de eredménytelenül. A gyorslábú veszedelmes cigányokat elcsipniök nem sikerült.

Nem is olyan közönséges betörők ezek. Vaslábban, mikor „egy jó falka csendőr” vette körül őket, nagy büszkén vágta szemükbe az egyik „apacs”:

— Magyarországnak sok falujában kerestem kipróbált eszközeimmel kenyeret, mert hát ebből élek s ez az első eset, hogy elcsiptek. Korcsmában sokszor ültem kicsért ruhában csendőrök között, a kik engem kerestek. Hanem így még nem jártam...

Az esetről azonnal jelentést tettek Reschner Győző csendőrhadnagynak. A szükséges intézkedéseket megtették minden irányban. De hát itt, hol telefon az egyes csendőrörsökhöz, annál kevésbé a községekhez nincs, legfeljebb a véletlen vakszerencse segítheti eredményhez a legbuzgóbb közbiztonsági szolgálatot is. Bizony mondom, hogy a telefon-fíllérekből az egész vármegye összes községeit be lehetne és be kellene minél előbb kapcsolni a megye székhelyéhez!

Negven csendőr két járási őrmester vezetésével vonult ki a betörők kézrekerítésére. Székelyudvarhely és vidéke körül valóságos gyűrűt alkottak. Felkutatták a legrejtettebb helyeket is. Mind hiába. A vakmerő betörők voltak, de már nincsenek hurokra kerülve...

— **Ertekezlet a földmivesek nyugdíja ügyében.** Az Udvarhelyvármegyei Népművelési Egyesület elnöksége az egyesület összes tagjait kéri, hogy folyó évi márc. hó 11-én Székelyudvarhelyen, a vármegyei ház nagytermében, d. e. 10 órakor tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek. Az értekezlet tárgya Fáy Gyula csász. és kir. kamarás előadása a földmivesek nyugdíjilletményéről s ennek bevezetése érdekében teendő intézkedések megállapítása.

Vármegyei utépi-tési államsegély.

(Saj. tud.) Beöthy László kereskedelmi miniszter az 1912. évben pusztított árvizek által megrongált közutak helyreállítása és így közvetve az inséges nép segélyezése céljából még őszkor 656,000 K rögtöni államsegélyt nyújtott. Ez összegből — úgy tudjuk — Udvarhelyvármegye akkor 100,009 K-át kapott.

A miniszter most újabb 2,393.000 koronát folyósított az inséges vidékek lakosága javára. A mostani államsegélyből Udvarhelyvármegye törvényhatósági, vicinális községi utak és a megrongált hidak helyreállítása céljából 399 ezer 369 koronát, Csik 73.000 K-át, Háromszék 40,000 K-át és Marostordavármegye 214,000 K-át kapott.

Noha tényleg Udvarhelyvármegyét kiszámíthatatlan károsodás érte az elmúlt igen szomorú esztendőben és így megközelítőleg sem fog kárpótlást adni a különben — készséggel ismerjük el — tekintélyes összegű államsegély, jóleső érzéssel állapítjuk meg, hogy a mostani segélyezett vármegyék között, Udvarhely kapta a legnagyobb támogatást.

E kedvező körülményt egyrészt szívesen írjuk Beöthy László kereskedelemügyi miniszter, másrészt pedig vármegyénk vezérférfiai és első sorban Ugron János főispán ügybuzgalmának javára.

A vármegye székely népének sorsáról gondoskodni nemzeti feladat, legszentebb állami érdek. Ezt a politikától elválasztani, hazafias kötelesség. Mi, kik a legkiméletlenebb fegyverrel is készek vagyunk a hazatudatos vagy öntudatlan ellenségeit üldözni, sokszoros örömmel köszöntjük a politikától mentes, emberséges népsegítő munkálkodást. Ilyennek tartjuk ez államsegélyt is, mely azonban csak kezdete legyen a további céltudatos akciónak.

Nem szabad egy pillanatra sem elfeledni, hogy Udvarhelyvármegye éppen úgy központja a Székelyföldnek, mint a szív az emberi testnek.

Ezt a szívet ápolnia, gondoznia kell az egész magyar nemzetnek, mert ha ez megszűnnék a hazáért dobogni, a keleti védőbástya elveszett örökre s vele az anyaország vérvesztése is bekövetkezik.

Várjuk tehát a székelyudvarhely—csikszeredai, a székelyudvarhely—gyergyószentmiklósi, valamint az apahida—marosvásárhely—székelyudvarhely—sepsiszentgyörgy—konstancai székely-mentő vasutak mielőbbi kiépítését.

Koldusok vagyunk, szegények, — önhibánkon kívül lettünk azok és kuruc lelkünk éppen ezért háboroghat... Jó néven kell vegyük — ha leplezhetetlen szegényérzettel is — az alamizsnát...

Azonban ha a forumra állott vezérek székely hazafias érzése úgy találja, hogy az alamizsna fíllérek helyett alapos segítségre van itt feltétlenül és elodázhatatlanul szükség, akkor az említett vasutak kiépítését még ez év tavaszán megkezdene...

Egy-két Dreadnought ára, a székely vasutak kiépítésére éppen elég lenne. Dreadnought helyett ugyanis a székely baka menti meg a hazát — első helyen... ha szükség.

A díjat nyert góbé.

A napokban dült el a pécsi dalárda 50 éves fennállásának ünnepére készülő plakett-pályázat Budapesten. Több mint hatvan pályamű érkezett be a m. kir. Iparművészeti Múzeumhoz és az 1000 koronás első díjat, valamint a megbízást Szamosi Soós Vilmos székely művész nyerte el. A pályázat története igazi góbéság.

Ez év január 2-án azt írja a „nagy góbé” (Péterfy Tamas) Szamosi-Soós Vilmosnak, hogy: „nezz ide te! Ezen a papírosan amit itt küldök, hát azt írják, hogy ezerkoronát lehet nyerni. Eriggy neki jó erősen! Ugy is azt írák rólad a lapok, hogy te nem is szobrász vagy, hanem költő, mert minden plaketted egy-egy költemény. No hát költsd ki Isten segédelmével, szerencsével!”

Hat hét múlva vissza ír Szamosi-Soós Vilmos: nezz ide te! Én is küldök egy papírt lapot, ha van szemed és tudsz olvasni hát látod, hogy kiköltém a pécsiek ezerkoronáját, pedig megesküdtem volna, hogy biza zápon marad!”

Köztudomású a pályázatokon történő pajtáskodás, részrehajlás mindenféle szép hazánkban és éppen ezért érdekes a góbé szobrász győzelme, mert Szamosi Soós Vilmos hatvan jeles pályázó közül nagy fölényrel és protekció nélkül nyerte el a pálmát. Dicsőséget szerzett ezáltal a székely művészetnek is. Díjnyertes szobrászunk udvarhelyszéki származású, Budapesten az Iparművészeti iskola után végezte a m. kir. szépművészeti akadémiát.

Néhai Fadrusz Jánosnál hosszabb ideig volt és a nagyművész halálakor hagyta el műtermét. Szamosi-Soós Vilmos, mint iparművészeti növendék 5 díjat és oklevelet nyert. A fiatal és tehetséges művész eddig is több sikert ért el. A Dávid Derenc szobra, Brassay Sámuel szobra és siremlékterve, több mint ötven plakette, melyek közül a „Mezei virágok” cíművel alapította meg hírnevét.

Tehetsége mind pagyóbb arányokban érvényesül és a Kolozsváron készülő Kosuth szobor pályázatánál bizonyosan meglepi szülővárosát. Ugy szintén a Kriza szobor döntésénél Szamosi-Soós Vilmos neve első sorban jöhet a szobor alkotásaival megbízandó szobrászok közé.

Irodalom.

Olcsó Jókai. E gyűjtemény február havi sorozata most jelent meg a következő művekkel: 111 szám. Egy magyar költő életéből Petőfi Koltón. Bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta Boros Gyula. E kis füzet Jókainak Petőfiről írt dolgait tartalmazza. Telve vannak ezek olyan vonatkozásokkal, amelyeket nem minden mai olvasó érthet meg és ezért igen becsesek Baros Gyula magyarázó jegyzetei. Amit pedig Jókai mond el Petőfiről, az a maga közvetlenségeivel ma is olyan friss és oly érdekes, mint első megjelenése idején. 112. Egy világlátott fiú Szent Antal generális, Szinán basa. 113. A rosszul osztozott testvérek. Názli Hánem, A fagygyugyertya. E két füzetben hat novella van; a legkülönbébb a témájuk, de egyformán gyönyörűek. 114—115. Hagnéta. Regény. 116—120. De kár megvénütni. Regény 2 kötetben. 50 éves korában írta Jókai ezt a regényt: életének és alkotó képességének a fénykorában, amelynek csodálatos ereje a gyönyörű regény minden során megérzik. Az Olcsó Jókai egy-egy száma 40 fillérért minden könyvesboltban és vasuti állomáson kapható.

Két legenda. Régen volt olyan közvetlen hatása magyar versnek, mint a történelmi nevezetességű Rákosmezőről megje-

lent két legendának, melyet Péterfy Tamás székely költő írt. „A holló fája” egy elő legenda Mátyás király hollójáról. Az öreg rezgőnyárfá vastag ágai egymást dörzsölve, károgó hangot hallat időnkint. Százados törzsét a költemény hatása alatt érbe öntött táblával jelölték meg a Rákospatak partján. „A Rákos legendája” a rákospatak szomorú s szép története. Szavalkó részére igen becses mind a két költemény. A füzetet Dobay Zsigmond festőművész rajzai díszítik. Ára postai küldéssel együtt 50 fillér. Cím: Péterfy Tamás író, Budapest, IX. Köztelek. Az összeg levéljegyekben is beküldhető.

HIREK.

— **Még korán, — már későn.** Ez a négy szó némely nagy fizetésű, de annál kisebb dologtehető tisztviselő kényuri életét jellemzi. Ha ugyanis „hajnali” (értsd d. e.) 10 órakor keresik a hivatalban, akkor — még korán van. Fél tizenkettő felé pedig — már későn. Ennek a nálunk is aktuális állapotnak kívánt véget vetni Dr Szentlélek Gyula kassai polgármester, ki a városi tisztviselőkhöz intézett rendeletében ezeket írja: Az utóbbi időben egyre több panasz merült fel, de magam is tapasztaltam, hogy a város tisztviselői közül többen a megállapított hivatalos órákat nem tartják be. Ezért föl hívom a tisztikar minden egyes tagját, különösen a hivatalfőnököket, hogy a hivatalos órát szigorúan betartsák s ismétlődő pontatlanság esetében, nekem erről jelentést tegyenek. — Vajjon ezzel szemben nálunk a pontatlanságot, ki tapasztalja? Kire vonatkozik a jelszó: még korán, — már későn? Ennek elbírálását a főispán urra bizzuk; hátha ő ujságot is szokott olvasni...

— **Polgári műkedvelő-estély.** A székelyudvarhelyi polgári önképző és segélyző egyesület múlt vasárnapi műkedvelő-estélye igen jól sikerült. Az összes bevétel 413 K, tiszta jövedelem 170 K körül volt. A szereplők mindnyájan nagy igyekezettel játszottak. helyen említjük Hermann Eliz, Jakabos Róza, Málviánszky Piroška szereplését, ez utóbbinak kellemes énekét, ugyancsak Bakó Margit, Papp Margit játékát. Bodrogi Balázs ismert humorával, Székely Jenő, Ferenczi István, Kónya Kálmán ugyancsak jól megállták a helyüket. Az estély sikerének oroszánrésze Fischer Ferenc rendezőt illeti, aki semmi fáradságot nem kimélt az egyesület ügyének elővitele érdekében. Felülfizetésükkel támogatják a jó ügyet: Dr Mezey Pál ügyvéd 5 K, ifj. Ferenczi Ferenc, Dr Szabó József 2—2 K, Horváth József 1 K, Buchhauer Károly 60 f, Györffy 50 f, Paschek Viktor, Gaskó Béla, Szeles Dénes, Imrich Vilmos, ifj. Fülel István, Bodrogi Géza, N. N., N. N. 40—40 f. Fogadják az egyesület hálás köszönetét.

— **Tanárok párba.** A napilapok is megemlékeztek arról a sajnálatos összetűzésről, mely a főreáliskola két derék tanára között történt és a mely az elmúlt hét elején kardpárbajjal nyert befejezést. Bíró István és Szabó Dezső tanárok voltak a párbaj szereplői. Sebesülés is történt, a mennyiben Szabó a karján és vállán mély vágásokat kapott, míg ellenben Bíró tanár sértetlen maradt. Az eset kínos feltűnést keltett társadalmunkban annál is inkább, mert komoly, higgadt gondolkodású tanárok között, talán más módját lehetett volna találni a sérelem orvoslásának. Ilyesmi az ifjúság előtt épületes példaul aligha szolgálhat és főreáliskolánkra amugyis leselkedő ellenlábasaink, könnyen az intézmény rovására írják...

— **A lótulajdonosok kötelessége** az, hogy a birtokukban levő összes lovakat és

teherhordó állataikat e hó 25 ik napjáig Székelyudvarhely város katonai ügyosztályában bejelentsek. Erre kötelezi őket az 1891 évi 16,500. sz. a. honvédelemügyi miniszteri rendelet. Ha a bejelentést elmulasztják, az idézett rendelet 3. §. 7. bek. ért. 30 K pénzbírsággal büntethetők. Tessék tehát a lovakat bejelenteni — sürgősen.

— **Vívóverseny.** Szánthay Ferenc okl. vívómester Székelyudvarhelyt decembertől kezdve vívókurzust tartott, amelyen nemcsak a három középiskola ifjúsága, hanem a város intelligenciája is nagy számban vett részt. Ennek a tanfolyamnak méltó betetőzése lesz az a verseny, melyet március 2-án d. u. 6 órakor a „Budapest”-szálló színháztermében fog rendezni. A kard- és törversenyen a diákság vesz részt, az akadémián pedig többek közt: Bletinger Károly cs. és kir. százados, Dr Majthányi Miklós, Dr Fabinyi Leó, Z. Sebest József, Szabó Ferenc, Benedek Lajos banktisztviselő és mások. Székelykeresztúrról Szentkirályi Kálmán szolgabíró, Tolvaly Tibor és Török Tamás; az sem lehetetlen, hogy Kolozsvárról is jönnek le vívók. A versenyre belépőjegyek a helyszínen lesznek válthatók a következő árakon: páholyjegy 6 K, személyjegy 2 K, diákjegy 50 fillér, karzati állóhely 40 fillér.

— **Homoródjánosfalva fiatalasága** — mint lapunknak onnan írják — f. hó 16-án minden tekintetben sikerült mulatságot rendezett. Az esti órákban szokatlan élénkséggel váltotta fel a máskülönbön békés kisközség csendjét. Közeli és távoliak nagy számban gyűltek egybe a község háza nagytermében s meleg érdeklődéssel várták a „Jókedvűen” című 4 felvonásos vígjáték előadását. A szereplők értelmes, hangulatos és színes játékkal, eleven mozgásukkal általános nagy tetszést arattak s tanubizonyosságot tettek arról, hogy nem csak szavakat tanultak be, hanem azokba életet is öntöttek. Alakításukkal kitűntek: Péter József a háziúr, Bálint Márta a háziasszony, László Zsuzsika a vendég kisasszony, Mezei Dénes az ügyvéd, Vas Domokos, Mezei Márta, László Bálint, László Eszter, Vas Máris, Mezei Mózes a vendégek szerepében, továbbá László Sándor a szerb pap és Mezei Sándor az őrök alakításában. Hegyi Róza pedig az özvegy játékában. E ritka szép előadás külső fényét emelték a díszes jelmezek, a melyeknek kikölesőnzéseért Karda Dénes székelyudvarhelyi kereskedőt illeti a hálás köszönet. Előadás után tánc következett, mely vidám hangulatban reggeli 7 óráig tartott. Legnagyobb elismerésül szolgált a közönségnek ama megújított vágya: vajha minél gyakrabban élvezhetné a műkedvelők gyönyörködtető játékát. Ezzel szemben hálás köszönettel emlékezik meg a fiatalaság mindazokról, kik megjelenésükkel az erkölcsi mellett, az anyagi sikert is biztosították. Ezek között is hálás köszönetét nyilváníti e helyen: Kainzel Frigyes, Kna János, Péter Ödön 1.20—1.20 K, Kató Gábor 1 K, László Mózes, Péter Sándor 50—50 f, Márkos András, László Miklós, Bálint Zsigmond, ifj. Jobb János, Kiss György, Fábri József 40—40 f, ifj. Mezei Dénes, Czerják Dénes, ifj. Balog András, László Bálint, László István, Barra Sándor, Gages Frigyes. Mezei Domokos, Sándor Dénes, id. Varga Ferenc, Vas Lina, id. Balog Andrásné 20—20 f, Péter József és Balog Julis 10—10 f. felülfizetesként tett adományaikért. (r. sz.)

— **A marhalevelűrlapok kiállítása.** Felmerült esetről kifolyóan elvi határozatban mondotta ki a földmivelésügyi miniszter, hogy a marhalevelűrlapok kizárólag az azok felső szélére nyomtatott utasításban meghatározott koru és fajú állatokra állíthatók ki.

— **Új napilap.** A fővárosi zszurnalisztikának új szenzációja, melyről a beavatottak

és be nem avatottak között hónapok óta folyik az izgatott találgatás, március 3-án pattan ki. Akkor jelenik meg a „Pesti Tükör”, mely naponta este hat órakor jut a publikum kezébe. Valószínűleg azért került ez a groteszken érdekes cím az új esti lap fölé, mert olyan akar lenni, mint a tükör, mely szépités és torzítás nélkül, hű őszinteséggel sugározza vissza az eléje tartott képet. A „Pesti Tükör”-nek Bíró Lajos az európai híri drámaíró és a ragyogó tollu publicista lesz a főszerkesztője. Dr Bethlen Oszkár a Pesti Naplónak hosszú időn át volt főmunkatársa, ez a briliáns ujságíró a felelős szerkesztője és legkitűnőbb zszurnaliszták nagy gárdája lesz azon, hogy a legmodernebb, legjobb és legérdekesebb ujságot csinálják meg. A „Pesti Tükör” a legkövetesebb függetlenséggel indul, sem a kormány, sem a pártokhoz nem fűződik egyetlen érdekszála, egészen szabad gazdasági politikát folytat, minden törekvése, hogy igazat és érdekeset írjon. Az új lap egyes száma 4 fillér lesz, előfizetési ára egy hónapra egy korona 20 fillér. Szerencsés megjelenési ideje lehetővé teszi, hogy az egész nap eseményeiről beszámoljon és korán reggel mégis ott legyen az ország legtávolabb vidékén is. Szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VII. Erzsébet-körút 27. szám alatt van.

Dr Király Péter és „Az Est”

A debreceni királyi Törvényszéken Dr Király Péter ügyvéd és író ellen egy teljesen alaptalan és mondván csinálnak bizonyult bűnvádi eljárást folytatott le a kir. ügyészség, úgy látszik, hogy holmi alatto-moskodó intrika folytán.

A pártatlan debreceni elsőfoku bíróság f. hó 12. napján föl is mentette Dr Király Pétert az ellene emelt vádak alól.

Nagyon fáj ez az igazságos bírói ítélet egy némely haszontalan embernek, a kik aztán tehetetlen dühökben kétrendbeli, egy huron pendülő debreceni lapocskában, durván és neveletlenül förmedtek Dr Király Péterre, sőt rossz elemük egész odáig ragadta őket, hogy becstelenkedő cikküket „Az Est” című fővárosi lapban is elhelyezték, helyesebben mondván becsempészték. Csakis ez lehet a magyarázata annak, hogy egy olyan komolyabb irányú lap, mint „Az Est” léközölte ezt a kvalifikálhatatlanul tendenciózus cikket. Ha az efféle dolog szabadon folyhatna tovább, akkor ebben a mi szerencsétlen országunkban épen senki sem lehetne bebiztosítva az effajta tollbetyárok orvtámadása ellen.

Azóta, hogy Dr Király Pétert ez a hírlapi orvtámadás érte: az ő barátai, közelebbi és távovábbi ismerősei valósággal elhalmozzák őt üdvözlő levelekkel, melyekben felháborodásuknak és mélységes megvetésüknek adnak kifejezést a lelkiismeretlen és embertelen orvtámadások felett, a melyekkel holmi hírlapi tollbetyárok a Dr Király Péter feledhetlen becsületét és jó hírnevét illették.

Ezek után, — a mint értesülünk — ha „Az Est” egy kötelességszerű rektifikáló cikket közzé tesz, úgy Dr Király Péter nem fog sajtópert indítani „Az Est” ellen.

Ami azonban a debreceni pornográf hírlapocskák visszaéléseit illeti, ezeket Dr Király Péter nem méltathatja arra, hogy velük foglalkozzék; jól ismervén azoknak lelkületét és jellemét, a kik az efféle erköcs-telen hírlapírói visszaéléseket megátalkodottan s iparszerűen üzik; ugysis összezsacpajd azok feje felett a számonkérés megsemmisítő hulláma.

Eternit pala a jelenkor legtekélyesebb tetőfedő anyaga.

Eternit pala műkö kívül szilárd, ruganyos, csekély súlya, fagymentes, tűzbiztos és vihartálló.

Eternit pala évek óta használatban van mint tetőfedő anyag mindenütt, még a legkedvezőtlenebb éghajlati viszonyok között is fényesen bevált, ott is hol más tetőfedő anyaggal semmi kép sem lehetett boldogulni.

Eternit pala könnyűségénél fogva kiválóan alkalmas szalma, bádóg kátránylémez tetők átfedésére, mert nem igényel erősebb tetőszerkezetet.

Eternit pala fedések javításmentesek.

Eternit pala jelen- tékeny szigetelésénél fogva nyáron hűvösebb más fedésnél s ezért gazdasági épületek fedésére is rendkívül alkalmas.

Eternit fedéseket vállal:

JAKOBOVITS ARTHUR
fiókja

SZÉKELYUDVARHELY,
Bethlen-utca 41. sz.

és szívesen szolgál tetősíkra-
zok beküldése ellenében díj-
mentesen költségvetéssel.

Lakást keresek.

Székelyudvarhelyt, lehetőleg a Kossuth-utcában vagy közelében két szoba, konyha és mellékhelyiségek-
ből álló lakást keresek március 1-
ére, esetleg április 24-től. Cím e
lap kiadóhivatalában.

Sok betegséget elkerül, otthon önmagán is segíthet az ÉLET KÖNYVE

állandó házi orvos módszerével. —
Posta-utalvány szelvényén azonnal
rendelje meg. — Három koronáért
bérmentesen küldi a „Székely-
Udvarhely” 48-as politikai székely
újság kiadóhivatala Székelyudvar-
helyt, Kossuth-utca 31. sz. alatt.

NE FELEDJE EL! Há-
rom koronáért önmaga
és családtagjai életét is
a haláltól megmentheti.

Milliók

.. használják ..

Köhögés

rekedség, hurut és nyálkás-
ság, göres és hörharut ellen

KAISER-féle

mell-karamellakat

a „három fenyővel.”

6050 közjegyzőileg hitelesített
bizonyítvány orvosok és
magánorvosoktól a biztos ered-
ményt igazolják.

Kiválóan kellemes ízű bonbon!
Csomagokban 20 és 40 f-ért, dobozban 60
f-ért. Kapható gyógyszerárakban és drog-
ériákban, valamint: **ZSETKEY JÁNOS**
gyógyszerésznél Homoródszentmárton község.

Hirdetmény.

Segesvár városának kormányható-
sággal engedélyezett

tenyész-állatvásár

folyo évi március hó 13-án fog az
új marhavásárterem megtartatni.

A vásár alkalmával a város által
díjak 700 K összegben fognak ki-
osztatni.

Helypenek vagy más díjak nem
szednek.

Díjakban csak azon Nagyküüllő
vármegyei tenyésztők részesülhetnek,
kik bizonyítvánnyal igazolják, hogy
a díjazandó állat legalább három-
negyed év óta birtokukban van.

A városi tenyész-állatvásárral kap-
csolatosan a segesvári járási főszol-
gábiró külön hirdetménye szerint
járási tenyész-állatdíjazás is fog
megtartatni.

A marhavél feltétlenül elhozandó.

A vásár alkalmával községek és
földbirtokosok tenyész-állatokban
szükségletüket fedezhetik.

Segesvár, 1913. évi február hó.

A városi tanács.

BOR!

Fernengel Gyula székely-
udvarhelyi bora nagy keres-
kedőnél

a legjobb minőségben, nagy válasz-
tókban és legelőnyösebb árak mel-
lett nagyban és kicsinyben kapható

Magyar Könyv- viteli Folyóirat.

Havi szaklap a számvitel ismeretek
fejlesztésére

Gyakorlati Könyvelő

rendes havi mellékletei. Az ipari
és kereskedelmi könyvitel meg-
nulására, legújabb és legjobb módsze-
rek alapján. Szerkesztőség és kiadó-
hivatala Budapest, IX., Mester-utca
27. sz. Kérjen azonnalmutatvány-
számot, melyet ingyen küld a ki-
adóhivatal.

Földbirtokot, házat, erdőt vesz.
.. elad és saját költségén ..
párcelláz

Kovács Elek
ingatlan forgalmi irodája
Marosvásárhelyt.

Apaffy Mihály utca 2. szám.

Ugyanott több kisebb-nagyobb
.. birtok eladó. ..

Azonnal kiadó egy 75 holdas,
egy 300 holdas, egy 400 holdas
birtok mezőgazdasági szeszgyár-
ral, egy 700 és 1600 holdas
.. földbirtok. ..

Pénzt, bármely összegben,
betáblázásra legelőnyösebben
elhelyez, kölcsönügyleteket,
biztosításokat gyorsan lebonyolít.

1732—913. lkvi.

Hirdetmény.

Zetelaka községre nézve az 1892.
XXIX. t.c. értelmében a tényleges
birtokosok tulajdonjogának a telek-
könyvekbe való bejegyzése és a te-
lekkönyvi bejegyzések helyesbítése
iránti eljárás befejeztével, ez azzal
a felszólítással tételük közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886.
XXIX. t.c. 15. és 17 §-ai alapján
ideértve §-oknak az 1889. XXXVIII.
t.c. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI.
t.c. 15. § a) pontjában foglalt ki-
egészítéseit is, valamint az 1889.
XXXVIII. t.c. 7. § a és az 1891.
XVI. t.c. 15 § b) pontja alapján
történt törlések érvénytelenséget ki-
mutathatják, e végből törlési kere-
seteket hat hónap alatt vagyis az
1913. évi szeptember hó 5 napjáig
bezárolag telekkönyvi hatósághoz
nyújtsák be; mert ez ezen meg nem
hosszabbítható záros határidő eltelle
után indított törlési kereset annak
a harmadik személynek, aki időköz-
ben nyilvánkönyvi jogot szerzett,
hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886:
XXIX. t.c. 16. és 18. §-ainak ese-
teiben — ideértve az utóbbi §-nak
az 1889. XXXVIII. t.c. 5. és 6.
§-ában foglalt kiegészítéseit is a
tényleges birtokos tulajdonjogának
bejegyzése ellenében ellentmondással
élni kívánnak írásbeli ellentmondá-
saikat hat hónap alatt vagyis az
1913. évi szeptember 5-ik napjáig
bezárolag a lkvi hatósághoz nyúj-
tsák be, mert ezen meg nem hosszab-
bítható záros határidő letelle után
ellentmondásuk többé figyelembe
vétele nem fog;

3. hogy mindazok, kik az 1. és
2. pontban körülírt eseteken kívül
az eljárás és az ennek folyamán
történt bejegyzések által előbb nyert
nyilvánkönyvi jogait bármely irány-
ban sértve vélik, ideértve azokat
is, akik a tulajdonjog arányának az
1889. XXXVIII. t.c. 16 §-a alapján
történt bejegyzését sérelmesnek ta-
lálják — e tekintetben felszólalásu-
kat tartalmazó kérvényüket a lkvi
hatósághoz hat hónap alatt, vagyis
1913. évi szeptember 5-ik
napjáig bezárolag a telekkönyvi ha-
tósághoz nyújtsák be, mert ezen
meg nem hosszabbítható záros ha-
táridő elmulta után az említett be-
jegyzéseket csak a törvény rendes
utján és csak az időközben nyilván-
könyvi jogokat szerzett harmadik
személyek jogainak sérelme nélkül
támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a
felek, akik a kiküldöttnek eredeti
okiratokat adtak át, hogy mennyiben
azokhoz egyszersmind másolatokat
is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag
benyújtanak az eredetieket a lkvi
hatóságnál át vehetik.

A kir. törvényszék, mint lkvi
hatóság.

Székelyudvarhely, 1913. febr. 19.
Mihály János s. k. kir. tszéki bíró

A kiadmány hitelűl:

Dósa kir. tszéki telekkönyvvezető

ÉRTESÍTÉS.

Üzlet átalakítás miatt

a raktáraimban levő összes férfi és női divatárucikkek, készruhák, cipők, fehérneműek,
kalapok, terítők, függönyök stb. árait tetemesen leszállítottam s így ritka alkalmu bevá-
sárláshoz módot nyújtok a mélyen tisztelt vevőközönségnek. Ezen alkalmat most tessék
felhasználni.

Tisztelettel:

Szenkovits János Utóda.